

Tromsø Museum

Ja takk, begge deler!

Oversatt til kvensk: Kainun institutti - Kvensk institutt / Pirjo Paavalniemi

12.01.2011

Kiitoksia, kumpaaki!

Musikki ja kansaiset minoriteetit

Tämä näyttely nostaa esile Norjan kansalisten minoriteettien – eli juutalaisten, kväänitten, rom-kansan, romani-kansan ja mettäsuomalaisten – musikkia ja historiaa. Näyttelyssä kuulema minoriteettien omaa ääntä yhdessä musikkivideoitten, kuvitten, tekstitten ja tavaroitten kans. Tämä haastaa meät miettimhään, ette mitä se oikhein merkittee kuulua johonki vähemisthään – tahi enemisthään.

Näyttelyssä met kohattelema artisteja, jotka ei halua, ette heät panhaan johonki vasituiseen karsinhaan. Sen sijhaan het sanothaan "kiitoksia, kumpaaki!". Jokhainen artisti tutkii musikaalista mailmaa omala laila. Niinpä täälä kuuluu juutalainen rap, mettäsuomalainen blues ja kvääninkielinen pop yhdessä vanhoitten rituaalitten ja perintheisen, sukupolvilta toisile siirtyneen musikin kans. Met kuulema musikkia, jota esitethään sekä ulkona leirivalkean äärelä ja kansainvälisten festivaalitten konserttilavoila.

Kansalinen minoriteetti oon joukko ihmisiä, joila oon joko eri etnisyyt, kieli, kulttuuri ja/tahi uskonto ko enemistölä, ja joila oon jo pitkhään ollu yhtheys siihen maahan missä het asuthaan. Sen jälkhiin ko Norja ratifiseerasi Euroopparaatin Raamikonvensioonin kansalisten minoriteettien suojelemisesta vuona 1999 (*Europarådets Rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter i 1999*), oon se velvolinen säilyttämhään ja kehittämhään kansalisten minoriteettien kulttuuria. Isotinganmellinki nr.15 (*Stortingsmelding nr. 15*) vuela 2000 sannoo, ette "taitheentekijät, jotka kuuluthaan johonki minoriteettijoukkoon, oon niin ko taitheentekijät ylheensä. Mutta taitheentekijän syntypörä saattaa olla kuiten tärkeä pohja taitheeliselle työle. Niin ko rokkimusikko Åge Aleksandersenin (joka oon romani) kohala tullee esile, niin ei se ole aina sanottu, ette syntypörä vaikuttaa taitheentekemisheen – mutta semmonen kytkös saattaa kuiten olla joilekki rohki tärkeä.

Kiitoksia, kumpaaki! oon näyttely, minkä Ringve museum Trondheimissä oon tehny yhdessä eri ihmisten ja organisasuunitten kans. Se tuo esile kansalisten minoriteettien perintheitä ja luovaa kehittymistä. Ommaa kulttuuria tuohaen monela laila esile, ja se oon ihmisille tärkeää – siitäki huolimatta, ette minoriteetit oon aijemin kokenheet sortoa ja syrjintää.